

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/381879810>

Роль бібліотечних фахівців (служб) у контексті реалізації вимог відкритої науки та принципів FAIR

Presentation · June 2024

DOI: 10.13140/RG.2.2.32994.54721

CITATIONS

0

READS

2

1 author:

Kulyk Margaryta

Yaroslav Mudryi National Law University

12 PUBLICATIONS 5 CITATIONS

SEE PROFILE

Роль бібліотечних фахівців (служб) у
контексті реалізації вимог відкритої науки
та принципів FAIR

**Метадані, використання ідентифікаторів РІД для просування принципів
відкритого доступу та відкритої науки академічними бібліотеками**

Методична нарада “бібліотечні посиденьки”¹ в межах онлайн-заходів для співробітників Наукової
бібліотеки

Наукова бібліотека НЮУ імені Ярослава Мудрого

м. Харків, 2024 р.

Зміст

1. Принципи FAIR.
2. Поняття наборів FAIR - даних.
3. Поняття PID (Persistent identifier).
4. Види PID.
5. Чому важливі PID.
6. DOI – універсальний ідентифікатор статей.
7. Значення університетських репозитаріїв у просуванні відкритої науки
8. Статистика внесення метаданих публікацій в “Електронному каталозі”, базі “Праці вчених” в АБІС Ірбіс та репозитарії НЮУ.
9. Інституційний репозитарій як базовий інструмент на шляху до формування політики відкритого доступу та відкритої науки.

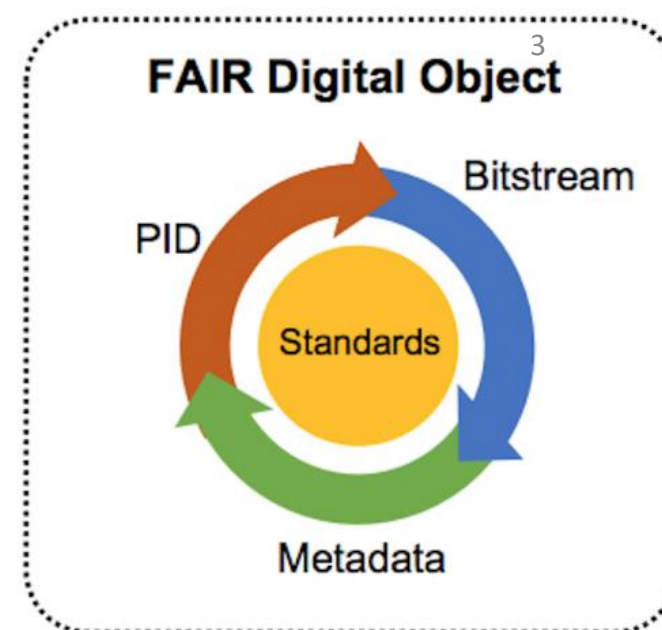
У 2016 році в журналі Scientific Data були опубліковані

«Керівні принципи FAIR для управління науковими даними та управління ними» .

Автори мали намір надати вказівки для покращення можливостей пошуку, доступності, сумісності та повторного використання цифрових активів.

(англійською: **F**indability, **A**ccessibility, **I**nteroperability, and **R**euse of digital assets).

Принципи наголошують на можливості роботи машин (тобто здатності обчислювальних систем знаходити, отримувати доступ, взаємодіяти та повторно використовувати дані без або з мінімальним втручанням людини), оскільки люди все більше покладаються на обчислювальну підтримку для роботи з даними в результаті збільшення обсягу, складності і швидкості створення даних (URL: <https://www.go-fair.org/fair-principles/>)

FAIR Digital Objects include many different types of academic outputs:

- Data sets
- Research software
- Methods
- Ontologies
- ...

Принципи FAIR Data виникли в науках про життя, але зараз набувають значного поширення за її межами. У дослідницьких спільнотах заохочується генерація даних FAIR, щоб максимізувати їхню цінність за межами конкретного дослідницького питання чи проекту та забезпечити проведення досліджень у більшому масштабі та масштабуванні. Як наслідок, ваш дослідницький вплив і визнання як дослідника посилюються.

Ось чому спонсори, видавці та політики також заохочують генерувати дані FAIR. Принципи даних FAIR є центральними в рекомендаціях Horizon 2020 і Horizon Europe щодо RDM ([Research Data Management / Управління дослідницькими даними](#)). Європейський кодекс поведінки щодо наукової чесності (2017), який був підписаний Гентським університетом, також очікується, що доступ до дослідницьких даних відповідатиме принципам FAIR, де це доречно.

? Що таке FAIR і чому це важливо? Детальніше: <http://surl.li/totsi>

FAIR принципи

FAIR – це аббревіатура, що розшифровується як **F**indable, **A**ccessible, **I**nteroperable, **R**eusable:

Findable

Відшукуваність

Accessible

Доступність

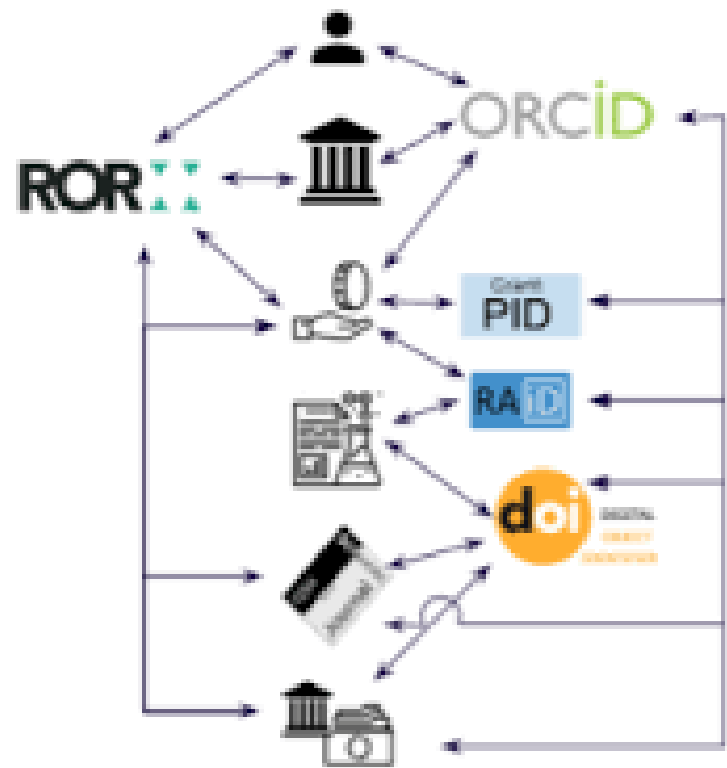
Interoperable

Сумісність (інтероперабельність)

Reusable

Повторне використання
(багаторазовість)

Принципи FAIR. Чуканова Світлана Олександрівна. Національний університету «Києво-Могилянська академія», старший викладач кафедри психології та педагогіки. Доповідь на online конференції "Бібліотечна справа у сучасних інформаційно-комунікативних процесах: тенденції та перспективи" (23.05.2024 р.)

PID (Persistent identifier) відповідають декільком принципам FAIR є: стійкими та дієвими і є ключовими для досягнення цілей мережевої науки.

Було розроблено багато типів PID, таких як DOI для об'єктів і ORCID для індивідуальних профілів дослідників, і кількість різних типів як для загальних, так і для спеціальних цілей зростає.

(Метью Маєрнік (Національний центр атмосферних досліджень [NCAR])).

6

З матеріалів семінару на тему “Прискорення та поглиблення підходів до СПРАВЕДЛИВОГО обміну даними”. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2024. *Accelerating and Deepening Approaches to FAIR Data Sharing: Proceedings of a Workshop—in Brief*. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/27786>

Постійний ідентифікатор (PI або PID) — це довгострокове посилання на документ, файл, веб-сторінку чи інший об'єкт.

Термін **Persistent identifier** "постійний ідентифікатор" зазвичай використовується в контексті цифрових об'єктів, які доступні через Інтернет. Як правило, такий ідентифікатор є не тільки постійним, але й дієвим: ви можете підключити його до веб-браузера та перейти до ідентифікованого джерела.

Детальніше: https://en.wikipedia.org/wiki/Persistent_identifier

Постійні ідентифікатори (PID) – для людей (дослідників), місць (їх організацій) і речей (їх результатів та інших об'єктів дослідження) – важливі для багатьох із цих служб. Можливість правильно ідентифікувати та зв'язати дослідника з його установою(ами), публікаціями та іншими роботами, а також регулярне включення цієї інформації в метадані покращує пошук і відкриття, полегшує зарахування та визнання, зменшує помилки та забезпечує інші види ефективності. Відкриті PID, такі як **DOI** (ідентифікатори цифрових об'єктів), ідентифікатори **ORCID** та ідентифікатори **ROR** (реєстр дослідницьких організацій) мають додаткові переваги. Вони не тільки безкоштовні для кінцевих користувачів, але й повністю сумісні, розв'язані та дозволяють створювати відкриту чітко визначену інформацію про походження (Meadows, 2020).

Щоб публікувати більше досліджень, швидше, без шкоди для якості, як ніколи важливо інвестувати в надійну дослідницьку інфраструктуру – інструменти та системи, які дозволяють дослідникам витратити більше часу на дослідження та менше на керування ними. Незалежно від того, чи подають вони заявку на отримання гранту, визначають можливих співавторів, шукають потрібну інформацію чи подають рукопис, ми можемо зробити їхнє життя простішим і продуктивнішим, надаючи їм справедливий доступ до надійних, відкрито доступних і зручних для користувача послуг.

Загальні PID (не всі з них є відкритими), які вже були визначені в роботі RDA WG, включають:

- **ORCID** або ISNI для дослідників;
- **ROR** або ISNI для дослідницьких організацій;
- Crossref **DOI** для наукових статей;
- DataCite DOI або Handles для дослідницьких даних;
- Crossref DOI для грантів;
- RAiD (Research Activity Identifier) для проектів;
- DOI, IGSN і RRID для проб і зразків.

ПРО ISNI (International Standard Name Identifier)

ISNI — це номер глобального стандарту, сертифікований ISO для ідентифікації мільйонів учасників творчих робіт і тих, хто активно займається їх розповсюдженням, включаючи дослідників, винахідників, письменників, художників, творців візуальної продукції, виконавців, продюсерів, видавців, агрегаторів тощо. Детальніше: <https://isni.org/>

9

Handle System - це власний реєстр [Корпорації національних дослідницьких ініціатив](#), який [призначає постійні ідентифікатори](#), або [дескриптори](#), інформаційним ресурсам, а також для визначення «цих дескрипторів інформації, необхідної для пошуку, доступу та іншого використання ресурсів». Детальніше: https://en.wikipedia.org/wiki/Handle_System

Ідентифікатор організації ROR (Research Organization Registry). Детальніше: <https://ror.org/about/>

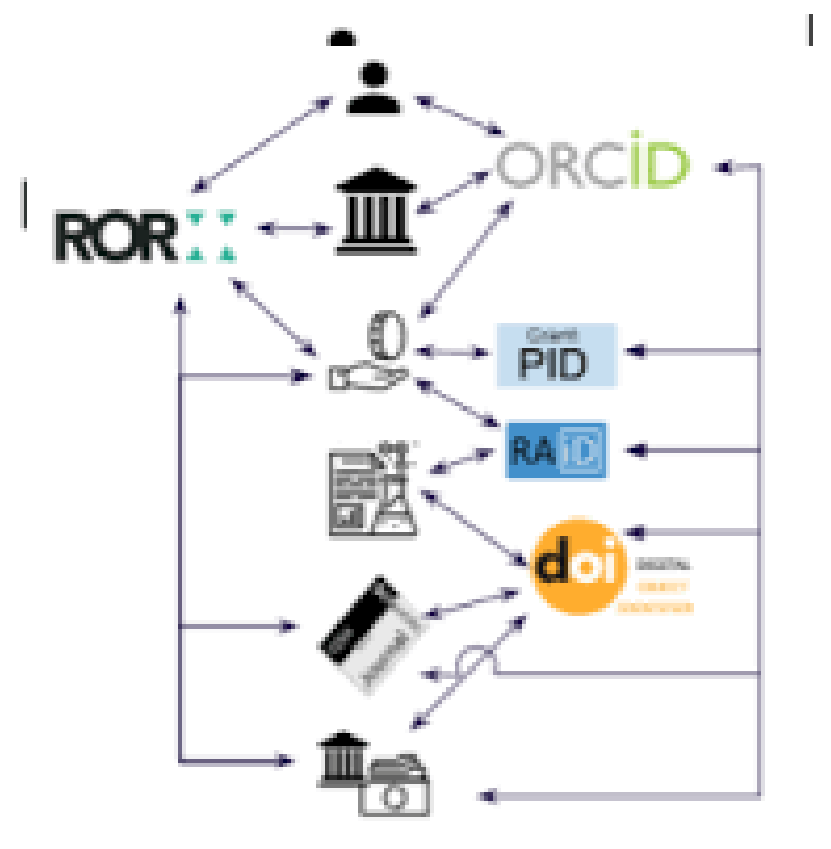
New to RAiD? Детальніше: <https://raid.org/>

International Generic Sample Numbers (IGSNs). Детальніше: <https://ev.igsn.org/>

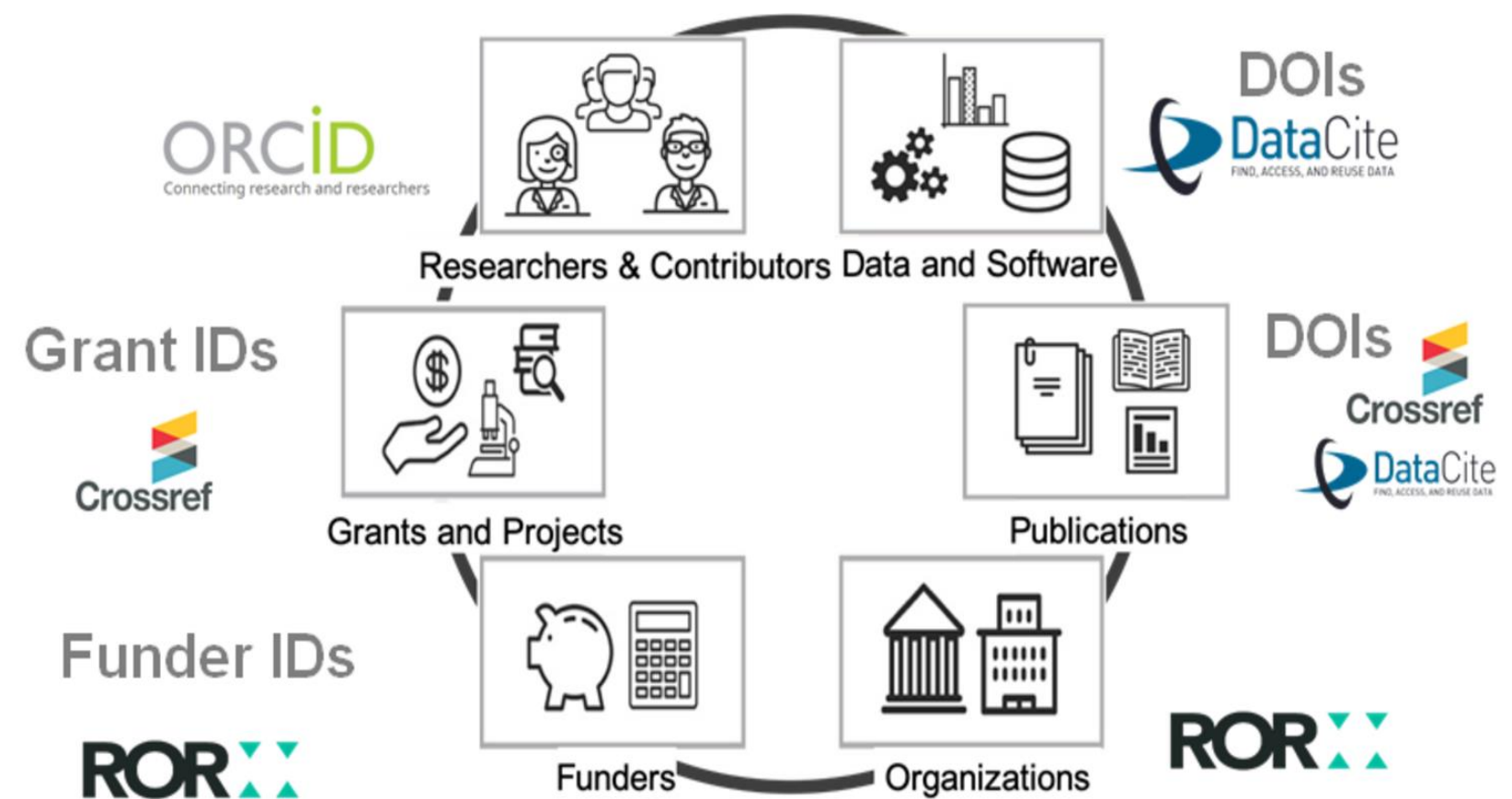
Research Resource Identifiers (RRID). Детальніше: <https://www.rrids.org/>

Найважливішим у РІД є метадані, пов'язані з ними, тобто інформація, яку можна отримати, коли частина програмного забезпечення, платформа або веб-додаток запитує дані від АРІ постачальника РІД, який може, і часто так і робить, містити інші РІД. Метадані дозволяють встановлювати зв'язки між опублікованими статтями, дослідниками, наборами даних, комп'ютерними програмами, установами, грантами, спонсорами тощо (Phill & Meadows, 2021).

Після роботи з багатьма зацікавленими сторонами для заохочення прийняття **ORCID** дуже швидко стало зрозуміло, що інші відкриті РІД і відкриті технології є невід'ємною частиною створення більш ефективної екосистеми наукової комунікації для всіх. Чим більше ми можемо пов'язувати РІД разом, тим легше ми зможемо оцінити дослідницьку діяльність (Meadows, 2023a).

10

Як отримати PID?

Щоб зробити ваші дані доступними та легкими для пошуку, ви повинні надати свої дані та/або метадані з PID. Це можна зробити, зробивши запис у надійному або рекомендованому сховищі.

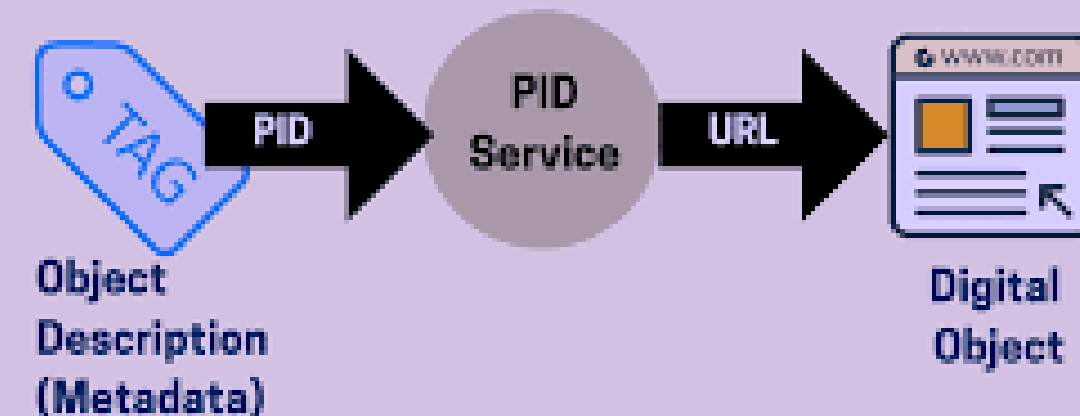
Знайдіть сховище, яке надасть PID для ваших дослідницьких даних:

1. Перегляд списку сховищ, рекомендованих [European Research Council](#) / [Європейською дослідницькою радою](#).
2. Відвідування re3data.org, який є глобальним реєстром сховищ даних досліджень з різних академічних дисциплін.
3. Вивчення [FAIRsharing](#), який дозволяє відкривати бази даних, згруповані за доменом, видом або організацією.
4. Перевірка наявності у вашої установи локального сховища, яке може надати PID. Багато установ тепер можуть надавати PID для дослідницьких даних, що зберігаються у їх власному локальному сховищі. ...

Режим доступу: <https://howtofair.dk/how-to-fair/persistent-identifiers>

How do PIDs work?

Users are redirected to the URL that is associated with the identifier. If the physical location of the object changes, the URL is the only modification required; the PID itself does not change

Глобальний унікальний ідентифікатор, доступний для цитування та постійний (наприклад, DOI, PURL*, ARK** або Handle***)

***Persistent Uniform Resource Locators (PURLs)**. Детальніше: <https://www.oclc.org/research/areas/data-science/purl.html>

****Archival Resource Key (ARK)**. Ідентифікатори ключа архівного ресурсу (ARK) – це URL-адреси. Детальніше: <https://arks.org/about/>

*****Handle identifiers (Ідентифікатори дескрипторів)**. Детальніше: <http://surl.li/ugewo>

Луїза Корті , Верле Ван ден Ейнден , Ліббі Бішоп і Метью Вуллард. Управління дослідницькими даними та обмін ними: Посібник із належної практики. Друге видання. - Режим доступу: <http://surl.li/uftux>

Універсальні репозитарії:

FigShare, Zenodo, Open Science Framework, Dryad, GitHub, Harvard Dataverse

Назар'єва Світлана. Основи управління дослідницькими даними: презентація. 2023 р. - Режим доступу до запису вебінару. - URL: <http://surl.li/ufssp>

Набори даних FAIR мають бути розміщені у відповідному надійному сховищі, а пов'язаний ідентифікатор (URL або DOI) набору(ів) даних має бути додано до розділу ресурсів даних статті. Покликання на набори даних також мають бути додані до списку покликань статті з DOI (якщо є).

!!!Якщо немає спеціального сховища даних, автори повинні зберігати свої набори даних у загальному сховищі, наприклад, у Zenodo чи аналогічних.

Деякі види репозитаріїв та сховищ представлені на сайті Наукової бібліотеки у розділі Головна/Послуги/Науковцям/Наукометрія.Бібліометрія/Відкрита наука: ресурси та можливості. Відкриті освітні ресурси: <http://surl.li/mcldg>

Міжнародні репозитарії та online-бібліотеки для безкоштовного розміщення авторами своїх наукових праць:

[платформа Academia.edu](https://www.academia.edu/)

[Social Science Research Network \(SSRN\)](https://www.ssrn.com/)

[Mendeley Data](https://www.mendeley.com/data/)

[Cambridge Open Engage](https://www.cambridgeopenengage.com/)

[Kudos Hub](https://www.kudoshub.com/)

13

+ Zenodo - універсальний репозиторій з відкритим доступом

+ OSF

+ Figshare (сховище даних) - репозиторій, створений для демонстрації всіх результатів досліджень вашої установи в одному місці

	CC BY 4.0	CC BY-NC-ND 4.0
Прочитайте, роздрукуйте та завантажте	Так	Так
Повторно поширити або опублікувати статтю (наприклад, відобразити в репозиторії)	Так	Так
Продати або повторно використовувати в комерційних цілях	Так	Немає
Перекласти статтю	Так	Тільки для приватного використання, а не для розповсюдження
Завантажити для аналізу тексту та даних	Так	Так
Повторне використання частин або уривків зі статті в інших роботах	Так	Так

Передбачено також використання двох загальних ліцензії відкритого доступу: «CC BY» та «CC BY-NC-ND» (NONCOMMERCIAL-NODERIVS 4.0)

Основи відкритого доступу для бібліотекарів: ELSEVIER.

Режим доступу: <http://surl.li/nndkn>

Підключитися

Основи відкритого доступу для бібліотекарів

19 липня 2023 р

Від Library Connect

ПРО ЛІЦЕНЗІЇ CC (Creative Commons):

<https://creativecommons.org/share-your-work/ccllicenses/>

CC BY

Ця ліцензія дозволяє повторним користувачам розповсюджувати, реміксувати, адаптувати та створювати матеріал на будь-якому носії чи у будь-якому форматі, за умови, що автор вказує автора. Ліцензія дозволяє комерційне використання. CC BY містить такі елементи:

BY: слід вказати автора.

Ви можете:

- 1.Поділіться** — копіюйте та розповсюджуйте матеріал на будь-якому носії чи у будь-якому форматі для будь-яких цілей, навіть комерційних.
- 2.Адаптуйте** — реміксуйте, трансформуйте та створюйте матеріал для будь-яких цілей, навіть комерційних.
- 3.Ліцензіар не може скасувати ці свободи, якщо ви дотримуєтесь умов ліцензії.**

На таких умовах:

- 1.Посилання на джерело** — ви повинні вказати [належне авторство](#), надати посилання на ліцензію та [вказати, чи були внесені зміни](#). Ви можете зробити це будь-яким розумним способом, але не будь-яким способом, який передбачає, що ліцензіар підтримує вас або ваше використання.
- 2.Жодних додаткових обмежень** — ви не маєте права застосовувати юридичні умови чи [технологічні заходи](#), які юридично обмежують іншим робити все, що дозволяє ліцензія.

Примітки:

Ви не зобов'язані дотримуватися ліцензії на елементи матеріалу, що є суспільним надбанням або якщо ваше використання дозволено застосовним [винятком чи обмеженням](#). Жодних гарантій не надається. Ліцензія може не надавати вам усіх дозволів, необхідних для використання за призначенням. Наприклад, інші права, такі як [публічність](#), [конфіденційність](#) або [моральні права](#), можуть обмежувати те, як ви використовуєте матеріал.

Наукова
бібліотека
НУУ ім. Ярослава Мудрого

Каталоги і фонди

Послуги

Бібліотека

Новини

Контакти

Відкриті освітні ресурси. Ліцензії Creative Commons (CC)

• [Сервіси для відкритої науки та відкритих освітніх ресурсів](#): TIB AV-Portal, OERSI, twillo, eDoer / Services for Open Science and Open Educational Resources: TIB AV-Portal, OERSI, twillo, eDoer

• [Знайдіть відкриті навчальні матеріали](#)

• [ПРО ЛІЦЕНЗІЇ Creative Commons \(CC\)](#)

• [ВИБІР ЛІЦЕНЗІЇ](#). Виконайте кроки, щоб вибрати відповідну ліцензію для вашої роботи

• [Creative Commons Mixer](#)

CC BY-NC-ND (NONCOMMERCIAL- NODERIVS 4.0)

Ця ліцензія дозволяє повторним користувачам копіювати та поширювати матеріал на будь-якому носії чи у будь-якому форматі лише в неадаптованій формі, лише з некомерційною метою та лише за умови вказівки авторства. CC BY-NC-ND містить такі елементи:

- BY: слід вказати автора.
- NC: Дозволено лише некомерційне використання роботи.
- ND: Жодні похідні або адаптації твору заборонені.

Ви можете:

1. **Поділіться** — копіюйте та розповсюджуйте матеріал у будь-якому носії чи форматі
2. Ліцензіар не може скасувати ці свободи, якщо ви дотримуетесь умов ліцензії.

На таких умовах:

1. **Посилання на джерело** — ви повинні вказати [належне авторство](#), надати посилання на ліцензію та [вказати, чи були внесені зміни](#). Ви можете зробити це будь-яким розумним способом, але не будь-яким способом, який передбачає, що ліцензіар підтримує вас або ваше використання.
2. **Некомерційний** — Ви не можете використовувати матеріал у [комерційних цілях](#).
3. **NoDerivatives** — якщо ви [реміксуєте, перетворюєте або будуєте](#) матеріал на основі, ви не можете поширювати змінений матеріал.
4. **Жодних додаткових обмежень** — ви не маєте права застосовувати юридичні умови чи [технологічні заходи](#), які юридично обмежують іншим робити все, що дозволяє ліцензія.

Примітки:

Ви не зобов'язані дотримуватися ліцензії на елементи матеріалу, що є суспільним надбанням або якщо ваше використання дозволено застосовним [винятком чи обмеженням](#).

Жодних гарантій не надається. Ліцензія може не надавати вам усіх дозволів, необхідних для використання за призначенням. Наприклад, інші права, такі як [публічність, конфіденційність або моральні права](#), можуть обмежувати те, як ви використовуєте матеріал.

Впровадження відкритої науки та відкритого доступу в ЗВО України було представлено на онлайн-заході, що відбувся за участі МОН України (30.04.2024 р.)

Практичне застосування основних положень проєкту Open4UA

Основні тези:

- завершено розроблення перших рекомендацій щодо впровадження відкритої науки та реформування оцінювання наукової діяльності в Україні.
- триває публічне обговорення нової методики оцінювання наукової діяльності ЗВО, розробленої в межах робочої групи МОН України

В межах першого семінару команда Open4UA представила рекомендації щодо реформ в українській сфері науки та освіти, розроблені консорціумом проєкту на основі вивчення найкращих практик ЄС. Також в межах семінару обговорено нову методику атестації наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності, нещодавно запропоновану МОН України до громадського обговорення.

Трирічний проект Open4UA (листопада 2023 - жовтень 2026 р.р.)

Проект Erasmus+ «Відкрита наука для української системи вищої освіти» (Open4UA: OPEN SCIENCE FOR UKRAINIAN HIGHER EDUCATION SYSTEM), метою якого є реформування системи вищої освіти шляхом надання пріоритету відкритим наукам для сприяння розвитку економіки України, орієнтованої на знання, для післявоєнного відновлення.

Стимулювати національну реформу відкритої науки, підтримуючи поправки до законодавства на основі національного консенсусу та найкращих практик ЄС. Просувати реформу оцінки досліджень шляхом імплементації принципів Коаліції з просування оцінки досліджень (CoARA) у політику та практику національних донорів, а також надання пріоритету відкритій науці під час оцінювання дослідників та установ та оцінювання дослідницьких проектів.

Стимулювати інституційні розробки відкритої науки та просувати реформу оцінювання досліджень у вищих навчальних закладах (ВНЗ), надаючи вищим навчальним закладам набори інструментів і передовий досвід у сфері відкритої науки та оцінювання досліджень. Крім того, проект O4UA підтримуватиме переміщені ВНЗ ((ВНЗ, які були змушені перенести свою діяльність через руйнування майна та небезпеки внаслідок російського вторгнення); біженці (українці, які знайшли притулок в інших країнах) та внутрішньо переміщені особи членів української академії, враховуючи їхні специфічні потреби під час розробки політики реформування відкритої науки та оцінки досліджень, а також іншої проектної діяльності.

Джерело інформації: <https://www.eifl.net/eifl-in-action/open-science-ukrainian-higher-education-system-open4ua-project>

Організації-партнери Open4UA:

Національний університет «Львівська політехніка» (координатор);

Міністерство освіти і науки України;

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Національний фонд досліджень України

Бердянський державний педагогічний університет

Маріупольський державний університет

Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського

ГО «Інноваційний університет»

ГО «Інститут відкритої науки та інновацій»

Делфтський технічний університет (Нідерланди)

«Електронна інформація для бібліотек» (EIFL, Нідерланди)

Вільний університет Брюсселя (Бельгія)

Європейська рада здобувачів наукових ступенів та молодих вчених (Бельгія)

Люблянський університет (Словенія)

Медичний центр Університету Амстердама (Нідерланди)

19

Асоційовані партнери Open4UA:

ВГО «Українська бібліотечна асоціація»

Міністерство освіти, науки та спорту Словенії (Словенія)

Центральна технічна бібліотека університету Любляни (Словенія)

Нідерландська організація наукових досліджень (Нідерланди)

Таблиця впровадження відкритої науки в Україні

Міжнародний рівень	Національний рівень	Інституційний рівень	
Політики	Рекомендуємо взяти участь у: <ul style="list-style-type: none"> • cOAlition S • SF DORA • ERA reforms 	Через зміни до законодавчої та нормативно-правової бази: <ul style="list-style-type: none"> • Національні стратегії, вимоги та Національний план з відкритої науки • Правила для фундаторів науки та агенцій із забезпечення якості • Правила для розбудови інфраструктур та розбудови потенціалу • Правила щодо збереження авторами авторських прав на наукові результати Через забезпечення фінансування: <ul style="list-style-type: none"> • Оцінювання проектних заявок згідно принципів CoARA • Вимоги до виконання проектів та методичного забезпечення • Співфінансування публікацій відкритого доступу, журналів, конференцій, Національного осередку CoARA Через акредитацію та забезпечення якості: <ul style="list-style-type: none"> • Забезпечити відповідність принципам відкритої науки та CoARA • Ввести відкриті практики в освітні програми як акредитаційну вимогу 	Мати в наявності: <ul style="list-style-type: none"> • Інституційні стратегії, вимоги та плани дій Включити в політики: відкриті науку, принципи управління дослідницькими даними, реформування оцінювання науки Заохочувати установи до впровадження: <ul style="list-style-type: none"> • HRS4R (Charter&Code) • EU Framework for careers; ResearchComp Заохочувати впровадження: <ul style="list-style-type: none"> • OPUS RAF • CoARA, SF DORA, Leiden, Hong-Kong, cOAlition S
Спільноти	<ul style="list-style-type: none"> • CoARA 	<ul style="list-style-type: none"> • Національний осередок CoARA • National Research Data Alliance (RDA) nodes • Reproducibility network (UARN – 22.11.2024!!) 	<ul style="list-style-type: none"> • Local reproducibility nodes (UARN) • Experimenting with OSC's • Data ambassador network
Користувацький досвід			<ul style="list-style-type: none"> • Data Stewards • Training programs incl. reproducibility • SOPs4IR toolbox • RIPP / OS promotion plan
Інфраструктури	<ul style="list-style-type: none"> • EOSC • OpenAire • OpenAlex • Zenodo • ORE • NI4OS 	<ul style="list-style-type: none"> • National Research and Education Network service (NREN) • Eduroam • Certification (e-signatures / e-identity / AAI) • Supercomputing / HPC • Digital Competence Centers / Data centers (Storage, Archive, Repository, DMP) • National nodes of EU infrastructure (CLARIN, LLN, etc.) • Publishing consortia to jointly negotiate journal subscriptions & APCs 	<ul style="list-style-type: none"> • Data Stewards • Training programs incl. reproducibility

Oleksandr Ber...

інфраструктури тут нема

Open4UA – наскрізні рекомендації

- Впровадити **нарративні резюме** для оцінювання досліджень і утриматися від використання традиційних резюме або суто бібліометричних оцінок.
- Дозволити **диверсифікацію профілів академічної кар'єри**, які уможливають виконання різноманітних змішаних ролей для дослідників і викладачів у вищій освіті та включають відповідні практики оцінювання TEAM або TRIPLE.
- Утриматися від використання рейтингів університетів чи журналів.
- Не включати індекси цитування в оцінювання досліджень.
- Проактивно сприяти розвитку позитивної, інклюзивної та сталої дослідницької культури.

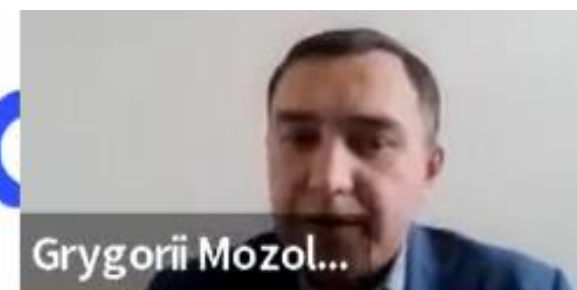
21

	Базовий рівень	Рівень конкуренції	Рівень співпраці
Основна потреба	Доступ до базової якісної наукової комунікаційної інфраструктури	Можливість публікації у престижних виданнях	Доступ до відкритої, швидкої та гнучкої публікаційної інфраструктури
Фокус на	участі	особистій досконалості	співпраці
Основні показники успіху	кількісні бібліометричні показники (наприклад, кількість публікацій в індексованих міжнародних рецензованих журналах))	якісні бібліометричні показники (наприклад, h-індекс, публікації в журналах з високим імпаکت-фактором)	вплив різноманітних результатів досліджень в академічних колах (наприклад, повторне використання набору даних іншими) і за межами академічних кіл (наприклад, висновки, які використовуються для прийняття суспільних рішень)

Перелік показників, за якими здійснюється оцінка результативності наукової (науково-технічної) діяльності НУ/ЗВО за науковим напрямом та потенціалу розвитку цього наукового напрямку

Grygorii Mozol...

Показники оцінки результативності наукової діяльності

II. Наукові публікації

P_3	Кількість монографій, які індексуються у Scopus та/або WoS
P_4	Кількість монографій, які опубліковані за кордоном мовами країн OECD та/або ЄС
P_5	Кількість монографій, які опубліковані в Україні та інших опублікованих монографій (крім монографій, які враховано у показниках P_3 та P_4 розділів монографій), одиниць
P_6	Кількість опублікованих розділів монографій, які індексуються у Scopus та/або WoS
P_7	Кількість наукових статей, які індексуються у Scopus та/або WoS в наукових журналах з квантилями Q1- Q2
P_8	Кількість наукових статей, які індексуються у Scopus та/або WoS в наукових журналах з квантилями Q3- Q4
P'_8	Кількість наукових статей, які індексуються у Scopus та/або WoS в наукових журналах з квантилями Q3- Q4, опубліковані у відкритому доступі
P_9	Кількість наукових статей, які опубліковані у фахових наукових виданнях України категорії Б, відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 січня 2018 року № 32, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 лютого 2018 року за № 148/31600
P_{10}	Кількість опублікованих препринтів
P_{11}	Кількість опублікованих словників, довідників, каталогів та енциклопедій (друкованих аркушів) СТАТТ, В ТОМУ ЧИСЛІ ТАК
P_{12}	Кількість опублікованих наборів FAIR-даних, які мають

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого входить до партнерів проєкту Open4UA

Project partners

Full Partners

1. Lviv Polytechnic National University (coordinator)
2. Ministry of Education and Science of Ukraine
3. National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
4. Yaroslav Mudryi National Law University
5. National Research Foundation of Ukraine
6. Berdiansk State Pedagogical University
7. Mariupol State University
8. I. Horbachevsky Ternopil National Medical University
9. NGO "Innovative University"
10. NGO "Institute of Open Science and Innovation"
11. Delft University of Technology (Netherlands)
12. "Electronic Information for Libraries" (EIFL, the Netherlands)
13. Université libre de Bruxelles (Belgium)
14. The European Council of Doctoral Candidates and Junior Researchers (Eurodoc, Belgium)
15. University of Ljubljana (Slovenia)
16. Amsterdam UMC, location vUmc (Netherlands)

Associated Partners

- All-Ukrainian NGO "Ukrainian Library Association"
- Ministry of Education, Science and Sport (Slovenia)
- Central Technical Library of the University of Ljubljana (Slovenia)
- Dutch Research Council (NWO, the Netherlands)

31.05.2024 р.:
Відбувся вебінар
Open4UA в
рамках Тижня
відкритого уряду
2024!

★Онлайн-
дискусія
«Відкрита наука
та відкритий
уряд:
застосування
рекомендацій
проєкту
Open4UA», де за
участю авторів
проєкту
обговорено
застосовність
рекомендацій
Open4UA та
впровадження
відкритого уряду
в Україні.

Logo	Organization Name	Acronym	Research Assessment
	Ministry of Education and Science of Ukraine Міністерство освіти і науки України	MESU	Intermediate Проміжний
	National Research Foundation of Ukraine Національний фонд досліджень України	NRFU	Advanced Передовий
	Lviv Polytechnic National University НУ «Львівська політехніка»	LPNU	Intermediate Проміжний
	Kyiv Polytechnic Institute Igor Sikorsky Ігоря Сікорського КПІ	KPI	Intermediate Проміжний
	Yaroslav Mudryi National Law University Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	NLU	Basic Базовий
	Berdyansk State Pedagogical University Бердянський державний педагогічний університет	BSPU	Intermediate Проміжний
	Mariupol State University Маріупольський державний університет	MSU	Basic Базовий
	Ternopil National Medical University Тернопільський національний медичний університет	TNMU	Advanced Передовий
	NGO "Innovative University" ГО «Інноваційний університет»	INUN	Intermediate Проміжний
	Institute for Open Science and Innovation Інститут відкритої науки та інновацій	INOSI	Advanced Передовий

Research Assessment mapping

- CoARA contributions (Action plan, Chapter WG...)
- Compliance with international initiatives and principles (DORA; Hong Kong; Leiden; EU Charter & Code; HRS4R; current reforms)

Рівень впровадження відкритої науки в Національному юридичному університеті визначено як базовий

	Базовий рівень
Основна потреба	Доступ до базової якісної наукової комунікаційної інфраструктури
Фокус на	участі
Основні показники успіху	кількісні бібліометричні показники (наприклад, кількість публікацій в індексованих міжнародних рецензованих журналах))

Наказ МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ від 10.04.2024 № 493
"Про підсумки наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності
закладів вищої освіти та наукових установ, що належать до сфери управління
Міністерства освіти і науки України, за 2023 рік та деякі попередні періоди"

Опубліковано: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/91883/

У листі МОН України від 03.05.2024 р. № 7/137-24 були дані роз'яснення:

«У п. 7.6 додатку 2 до Переліку інформаційних матеріалів щодо підсумків наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Наказу, під FAIR-даними мається на увазі оптимізовані дослідницькі дані, які зберігаються в електронній формі та відповідають принципам належного управління дослідницькими даними (принципам FAIR). Принципи належного управління дослідницькими даними (принципи FAIR) — це принципи, що передбачають забезпечення багаторазового використання дослідницьких даних, їх доступність, здатність до взаємодії з різними типами даних (інтероперабельність) та здійснення оперативного пошуку необхідної інформації (наприклад: <http://surl.li/tklml> , <http://surl.li/tklno> , <http://surl.li/tklod> , <http://surl.li/tklsq> , <https://zenodo.org/records/10085330>)» .

Джерело: <http://surl.li/ufzcv>

МОН № 7/137-24 від 03.05.2024

Підписав: Мозолевич Григорій Якович

Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000063052800053EBA00

Дійсний: з 02.06.2023 20:56:55 по 31.05.2024 20:56:55

Зазначений наказ стосується заходів визначених п. 3 Національного плану щодо відкритої науки, затвердженого розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.10.2022 р. № 893-р, яким передбачено:

Створення умов для проведення ефективної роботи з науково-технічною інформацією та об'єктами дослідницької інфраструктури, що наявні у відкритому доступі: . . .

3) розроблення організаційних та фінансових механізмів створення та підтримки національних, тематичних (галузевих) та інституційних репозитаріїв даних (строк виконання - 2025 рік);

... .

7) створення єдиної бази даних про результати наукової та науково-технічної діяльності. Створено базу даних про результати наукової та науково-технічної діяльності в національній науково-інформаційній системі (URIS) (строк виконання - 2025 рік) . . .

від 08 жовтня 2022 р. № 892-р

Київ

27

Про затвердження національного плану щодо відкритої науки

1. Затвердити національний план щодо відкритої науки (далі – національний план), що додається.

2. Міністерствам:

забезпечити виконання національного плану;

подавати щороку до 10 січня Міністерству освіти і науки інформацію про стан виконання національного плану.

3. Міністерству освіти і науки до 20 січня інформувати Кабінет Міністрів України про стан виконання національного плану.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 8 жовтня 2022 р. № 892-р

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЛАН щодо відкритої науки

Найменування завдання	Найменування заходу	Індикатор виконання	Строк виконання	Відповідальні виконавці
1. Забезпечення відкритого доступу до наукових результатів та науково-технічної інформації	1) удосконалення законодавства відповідно до стандартів та норм Європейського Союзу, зокрема Директив ЄС 2019/1024 та 2018/790, у частині розміщення у відкритому доступі наукових результатів та науково-технічної інформації, отриманої під час здійснення	внесено на розгляд Верховної Ради України законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної політики з питань відкритої науки	2024 рік	МОН Мінекономіки Національна академія наук (за згодою)

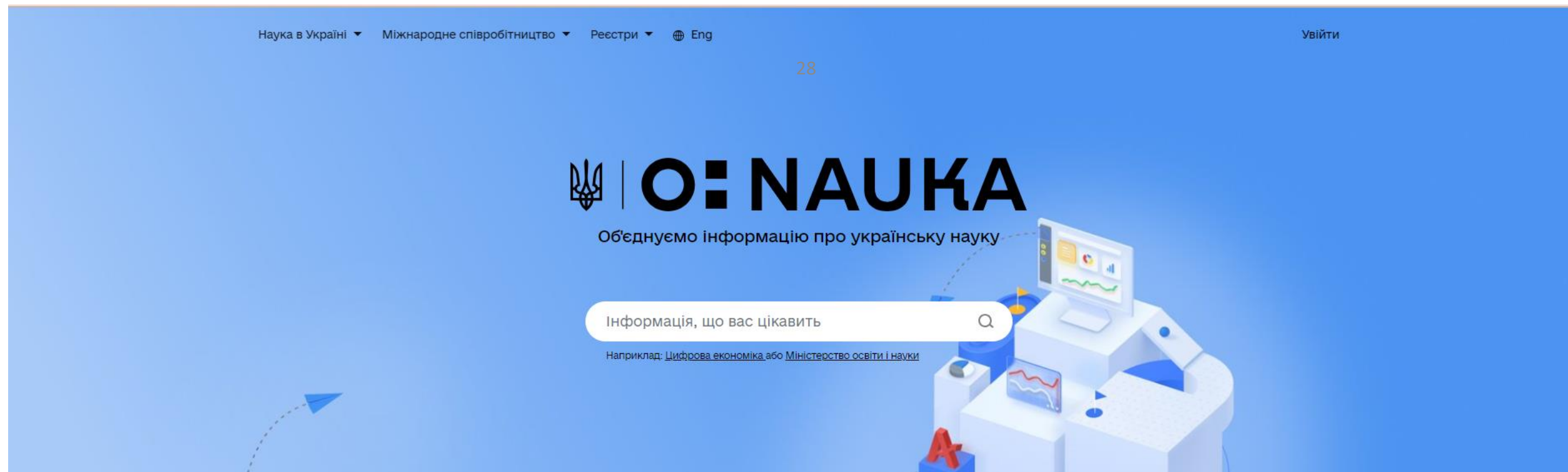
APPROVED
by the Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine
on October 8, 2022, No 892-p

NATIONAL OPEN SCIENCE PLAN

Objectives	Activities	Indicators of implementation	Timeline	Responsible organizations
------------	------------	------------------------------	----------	---------------------------

“Національна електронна науково-інформаційна система” (Ukrainian Research Information System) (nauka.gov.ua)

URIS - нова багатофункціональна інформаційно-телекомунікаційна платформа, що забезпечує збір, формування, обробку, зберігання, використання даних та інформації про сферу наукової і науково-технічної діяльності України, а також автоматизації процедур та процесів взаємодії суб'єктів та користувачів Системи. Розробником та технічним адміністратором системи URIS виступає Державна науково-технічна бібліотека України.

За матеріалами онлайн-заходу ДНТБ України та компанії Clarivate. Тема. Наука в Україні. На шляху до відкритості (29.05.2024 р.)

Один з виступів був присвячений темі «Роль Національної електронної науково-інформаційної системи “URIS” в українській науці та дорожня карта подальшого розвитку URIS».
Доповідач: Сергій Жарінов, старший науковий співробітник, ДНТБ України.

На порталі системи URIS

Публікації науковців: <https://nauka.gov.ua/works/>

Можна здійснювати пошук:

- 1) за назвою публікації: <https://nauka.gov.ua/organizations/>
- 2) за автором: <https://nauka.gov.ua/researchers/>

The screenshot shows the search results for Tetiana Yaroshenko on the URIS portal. The search bar contains the name "Ярошенко Тетяна" and a search button. Below the search bar, there are filters for "Країна навчання" (Education country) and "Країна роботи" (Work country). Under "Країна навчання", there is one result for "Україна (UA)" with a count of 1. Under "Країна роботи", there are two results: "США (US)" with a count of 1 and "Україна (UA)" with a count of 1. The main profile information for Tetiana Yaroshenko is displayed, including her name in Ukrainian and English, and her ORCID ID: 0000-0002-2985-2333.

The screenshot shows the profile page for Tetiana Yaroshenko on the URIS portal. The page title is "Тетяна ЯРОШЕНКО" and the page number is 29. There are tabs for "Загальна інформація", "Освіта", "Місця роботи", "Публікації", and "Проекти". The "Публікації" tab is selected, showing a list of publications. The first publication is "E-LibUkr portal: Case study of Shibboleth and EZProxy in Ukraine". The publication details are as follows:

Видання	Автор
-	-
DOI	Дата публікації
-	-
Джерело даних	
ORCID	

The screenshot shows the contact information for Tetiana Yaroshenko on the URIS portal. The contact information is as follows:

Контакти
ORCID
0000-0002-2985-2333
Електронна пошта
tetiana.yaroshenko@gmail.com

За матеріалами онлайн-заходу ДНТБ України та компанії Clarivate. Тема. Наука в Україні. На шляху до відкритості (29.05.2024 р.)

За інформацією, наданою на онлайн-заході:

1. Для організацій представлено публікації, які були експортовані із профілів авторів ORCID.
2. Якщо у профілях авторів ORCID інформація буде оновлюватися, то відповідно буде оновлюватися інформація й в системі URIS.
3. Надалі, будуть використовувати інформацію з профілів авторів на платформі Web of Science та Scopus .

Наприклад: Університет

Рік публікації	Назва публікації	Автор	ORCID автора
☐ 2019	Polyfunctional properties of goat colostrum proteins and their use	Шкотова Людмила	0000-0003-2594-0413
☐ 2017			
☐ 2016			
☐ 2018			
☐ 2015	Bacteriocins Lactobacillus – an alternative to antimicrobial drugs	Шкотова Людмила	0000-0003-2594-0413
☐ 2020			
☐ 2014			
☐ Інші			

Вид публікації

Наприклад: Університет

Країна навчання	Ім'я англійською	ORCID
☐ Україна (UA)	Шкотова Людмила	0000-0003-2594-0413
☐ Росія (RU)		
☐ Польща (PL)		
☐ США (US)		
☐ Німеччина (DE)		
☐ Велика Британія (GB)	Боденко Наталя Анатоліївна	0000-0002-5881-4440
☐ Франція (FR)		
☐ Інші		

Вид роботи

На рівні Університетів вимагалось впорядкувати профілі авторів ORCID та їх інтеграція у репозитарій, що передбачає:

- наявність ідентифікаторів автора: ORCID;
- наявність ідентифікатора публікації: DOI.

Інтеграція ідентифікаторів ORCID у репозитарії ЗВО України передбачена участю вишу в консорціумі ORCID-UKRAINE, до якого вже долучилося 47 ЗВО України та повністю завершили процес інтеграції.

Перелік учасників консорціумів по країнах за посиланням: <https://orcid.org/members>

31

[За матеріалами вебінару ORCID інфо день,](https://wakelet.com/wake/DihbKRN8ABD8KaS)
[проведеного ДНТБ України \(27.03.2024 р.\):](https://wakelet.com/wake/DihbKRN8ABD8KaS)
<https://wakelet.com/wake/DihbKRN8ABD8KaS>
[AKpYfJt](#)

ORCID Member Organizations

На прикладі репозитарію ХІІ: <https://repository.kpi.kharkov.ua/search?spc.page=1>

Фонди та зібрання Пошук за критеріями ▾

🔍 Увійти ▾

Головна • Шукати

Весь Dspace Пошук у репозитарії...

🔍 Пошук

Фільтри

Автор +

✓ ORCID +

✓ DOI +

Результати пошуку

Зараз показуємо 1 - 10 з 75813

32

Документ

Установка для утилізації тепла і очистки димових газів

(ДП "Український інститут інтелектуальної власності", 2020) Брянкін, Сергі

Установка для утилізації тепла і сухої очистки димових газів містить корпус з га-

середом для відведення і відведення парів, відведення теплової енергії

Рейтинг репозитарії TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar (March 2024): 16th Edition (March 2024) показав, що досвід роботи в інтеграційних процесах ORCID Харківського політехнічного інституту визначає їх місце у зазначеному рейтингу репозитаріїв Webometrics (Репозитарій ХПІ - 1 місце серед Університетів України)

<u>Ranking</u> <u>(March</u> <u>2024)</u>	INSTITUTIONAL REPO (TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar - March 2024)	ITEMS IN GS / Кількість публікацій, проіндексованих в Google Scholar
59	Repository National Technical University Kharkiv Polytechnic Institute eNTUKhPIIR	55500
104	ELAKPI National Technical University of Ukraine Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute	42600
189	Kharkov National Academy of Municipal Economy Repository	29700
203	Kharkov National Medical University Repository	27700
285	Open Electronic Archive of Kharkov National University of Radioelectronics	20900
293	Kyiv Mohyla Academy Institutional Repository	20700
295	Borys Grinchenko Kyiv University Institutional Repository	20600
297	Digital Library of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine	20500

05.06.2024 р. Передбачено перший навчальному вебінарі щодо заповнення Модуля профілів в Національній електронній науково-інформаційній системі “URIS”. Ось тут подробиці та посилання: https://dntb.gov.ua/news/web_uris_orcid

З технічних причин зазначений захід не відбувся!!!

На порталі системи URIS: <https://nauka.gov.ua/>

Сервіси для науковців

Сервіси, що можуть бути корисними науковцям та працівникам наукових установ на різних етапах професійного розвитку.

Кабінет авторизованого користувача Системи. Новий

Кабінет для доступу до Модулю конкурсів та інших функціональних модулів Системи. Повний перехід Системи на використання даного модулю кабінетів запланований на листопад 2023 року.

Кабінет авторизованого користувача Системи. Старий

Доступ до кабінету для користувачів зареєстрованих до 1 червня 2023 року. Даний вхід до кабінету буде закритий цієї осені, тому установам необхідно підписати оновлену заяву приєднання.

Відкритий український індекс цитування (OUCI)

Пошукова система і база даних наукових цитувань, які надходять від всіх видань, що використовують сервіс Cited-by від Crossref та підтримують ініціативу відкритих цитувань

Національний репозитарій академічних текстів

Український загальнодержавний репозитарій, в якому накопичуються, зберігаються і систематизуються академічні тексти

Система онлайн реєстрації дисертацій

Система державної реєстрації несекретних захищених дисертацій

Електронна система реєстрації технологій

Система державної реєстрації несекретних технологій

Реєстр наукових видань України

Реєстр із детальною інформацією по кожному виданню

Сервіс пошуку відомостей про об'єкти промислової власності

Пошук в інформаційно-довідковій системі УКРНОІВІ. Винаходи, Корисні моделі, Торговельні марки, Промислові зразки, Авторське право на твір та інші ОПВ.

Українська наукова діаспора

Сервіс об'єднання зусиль українських учених різних хвиль міграції для відбудови та розвитку України, а також ефективнішої інтеграції українських учених до світового наукового співтовариства.

Питання: Чи можна здійснити інтеграцію ORCID для репозитарію на базі програмного забезпечення DSPACE. Версії 6.3?

Відповідь: ТАК.

Необхідно з'язатися з технічних питань з Віктором Гандзюк, провідний інженер відділу експлуатації та матеріально-технічного забезпечення у ДНТБ України (e-mail: gandzyuk.v@dntb.gov.ua), який надасть потрібну консультацію безкоштовно

[Портал події: https://dntb.gov.ua/news/orcid-info-day-2](https://dntb.gov.ua/news/orcid-info-day-2)

За матеріалами вебінару ORCID інфо день, проведеного ДНТБ України 27.03.2024 р.: <https://wakelet.com/wake/DihbKRN8ABD8KaSAKpYfJ>

ДОСВІД МОДЕРУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО РЕПОЗИТАРІЮ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЮ БІБЛІОТЕКОЮ: ВИКЛИКИ, ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ. ЄДИНАК Оксана Григорівна, завідувач відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотеки Волинського національного університету ім. Лесі Українки Матеріали online конференції "Бібліотечна справа у сучасних інформаційно-комунікативних процесах: тенденції та перспективи", яка відбулася 23.05.2024 р..

35

Інституційний репозитарій Волинського національного університету імені Лесі Українки:

https://evnuir.vnu.edu.ua/?_gl=1*1o5xcaf*_ga*Nzk1Nzc2NTI4LjE3MTY1NDMzNDI.*_ga_D52DF5Q8N3*MTcxNjU0MzM0MS4xLjEuMTcxNjU0MzQzMS40Mi4wLjA.

Програмного забезпечення на DSpace6.3 . Перспективи!!! Інтеграція до консорціумі ORCID-UKRAINE. Оновлення програмного забезпечення репозитарія на версію DSpace7.3. Важливо!!!Бібліотека немає технічного персоналу для здійснення налаштування та обслуговування репозиторію. Цим займаються інженерні фахівці Університету.

Головна

Домівка Перегляд Довідка Вхід Мова

evnuir ISSN 2310-8150

Інституційний репозитарій Волинського національного університету імені Лесі Українки
Інституційний репозитарій ВНУ імені Лесі Українки накопичує і зберігає електронні публікації та електронні версії документів створених працівниками та студентами ВНУ імені Лесі Українки, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ в мережі Інтернет

Регістрація користувача та розміщення матеріалів в EVNUIR
Розміщення кваліфікаційних робіт в Інституційному репозитарії ВНУ ім. Лесі Українки (інструкція)

ВНУ ім. Лесі Українки
Бібліотека ВНУ ім. Лесі Українки
Е-каталог бібліотеки
Контакти адміністратора
evnuir.admin@ukr.net

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons із Зазначенням Авторства — Некомерційна 4.0 Міжнародна

За результатами участі в II МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ВІДКРИТА НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ В УКРАЇНІ» (26.10 - 27.10.2023 р.)

!!! На заході уточнила питання стосовно того, чи пов'язані між собою участь у консорціумі ORCID-UKRAINE та інтеграція університетів до системи URIS ?

Відповідь: Ці два проєкти не пов'язані між собою, але доповнюють один одного.

Детальніше: <https://dntb.gov.ua/news/osicu2023-agenda>

У рамках співпраці з організацією **ORCID** Державною науково-технічною бібліотекою України проводиться робота зі створення Національного консорціуму **ORCID**, участь у якому надасть можливість закладам вищої освіти та науковим установам України інтегрувати свої інституційні репозиторії, електронні архіви та внутрішні системи до системи **ORCID**. У зв'язку зі складною ситуацією в Україні організація **ORCID** скасувала для учасників майбутнього українського консорціуму сплату щорічних членських внесків на 2022-2024 роки.

[Головна](#) [Про бібліотеку](#) [Фонди](#) [Послуги](#) [Електронні ресурс](#)

Детальніше за посиланням:

<https://dntb.gov.ua/orcid>

Роль бібліотек, зокрема університетських, у просуванні відкритої науки:

"Бібліотеки, особливо університетські, мають гарні можливості для того, щоб сприяти такій революції. Дорожня карта LIBER Open Science (LIBER Відкрита наука. Дорожня карта, 2018) робити конкретні плани дій, які бібліотеки можуть реалізувати для впровадження ідей та практики відкритої науки в робочі процеси дослідників. Допомогти бібліотекам у впровадженні ідей та практик покликані чисельні ресурси, серед важливих не можна не згадати, наприклад, проект FOSTER (акронім Facilitating Open Science Training for European Research). З'являється і нова професія – бібліотекар-куратор даних (Data Curation Librarian), чи стюард даних (data stuard), і видається, як ніхто інший, бібліотекар може і повинен освоїти ці нові практики, стати справді «вбудованим» у дослідницький процес. Серед основних функцій такого фахівця – допомога дослідникам у створенні, управлінні даними, куратори часто й обробляють дані досліджень, використовуючи візуалізацію чи інші формати, визначаючи найкращі способи зберігання даних, створюють метадані" [с. 21-22].

37

Джерело інформації: Ярошенко Т. Відкритий доступ, відкрита наука, відкриті дані: як це було і куди ми йдемо: (до 20-ліття Будапештської ініціативи Відкритого доступу). DOI: 10.31866/2616-7654.8.2021.247582. Режим доступу:

https://www.researchgate.net/publication/357188907_Open_Access_Open_Science_Open_Data_How_it_Was_and_Where_We_are_Going_do_20-litta_Budapestskoi_iniciativi_Vidkritogo_dostupu

Society. Document. Communication (2023) Ed. 19. 10 – 36

УДК 027.7: 001. 895 (477)

DOI: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2023-19-10-36>

**INNOVATIVE TRANSFORMATIONS OF LIBRARIES OF
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

**ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІБЛІОТЕК
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Вікторія Барабаш,

*кандидат педагогічних
наук, доцент кафедри історії,
археології, інформаційної та*

Viktoriia Barabash,

*Ph.D. in Pedagogical Sciences,
Associate Professor of
Department of History.*

Барабаш, В., Глєбова, Л., & Коломієць, О. (2023). ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІБЛІОТЕК ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ. Society. Document. Communication. Соціум. Документ. Комунікація, (19), 10-36. <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2023-19-10-36>: - Режим доступу до статті: <http://surl.li/ufsji> ; <https://sdc-journal.com/index.php/journal/article/view/504>

Досвід роботи бібліотеки Центральноукраїнського національного технічного університету (м. Кропивницький)

ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІБЛІОТЕК ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

11 із 27

Авто-масштаб

бібліотеки представляє перелік наявних літературних джерел до кожної спеціальності. Університетський Репозитарій бібліотеки Центральноукраїнського національного технічного університету діє з 2016 року.

У 2022 році в бібліотеці ЦНТУ продовжувалося наповнення Електронного каталогу (ЕК) на базі АБІС «ІРБІС», вводились бібліографічні описи статей всіх нових надходжень, здійснювалась також поточна реєстрація періодичних видань. Бібліографи проводили технічне та методичне редагування баз ЕК (перевірка внесення даних повноти відображення документа в каталозі, редагування бібліографічних описів статей, внесення та підкріплення статей посиланнями на ресурси відкритого та локального доступу, редагування словників, списання та видалення з фонду ЕК статей з газет та журналів і т.п.). Списання 2022 року було чималим, з БД «Періодичні видання КНТУ, статті з періодики та збірників» було видалено 10841 запис.

Електронний каталог бібліотеки ЦНТУ складається із окремих баз даних, організованих за видами документів. З 2002 до 2022 року до баз даних введено 163242 бібліографічних

Досвід роботи бібліотеки Центральноукраїнського національного технічного університету (м. Кропивницький)

“Бібліографи проводили технічне та методичне редагування баз ЕК (електронний каталог):

перевірка внесення даних повноти відображення документа в каталозі, редагування бібліографічних описів статей, внесення та підкріплення статей посиланнями на ресурси відкритого та локального доступу, . . .”

Бібліографами інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки ЦНТУ активно наповнюються чотири бази даних :

- «Періодичні видання КНТУ, статті з періодики та збірників»,
- «Наукові праці співробітників та викладачів КНТУ»,
- «WEB ресурси» та
- «Електронні ресурси»

За матеріалами вебінару «DOI для автора та журналу» проєкту «Разом до європейської науки» (19.04.2024 р.)

В новому тисячолітті на допомогу науковцям прийшов ідентифікатор цифрового об'єкту – DOI (Digital object identifier). Іншими словами це номер електронного документу в глобальній мережі інтернет, завдяки якому спрощується пошук та використання матеріалів, навіть за умови зміни сайту видання. Портал ресурсу: www.doi.org .

На вебінарі зазначено:

Журнали надають статтям ідентифікатор DOI. Вартість для одного DOI – 1 Євро.

Як автор може отримати самостійно без журналу ідентифікатор статті DOI ? Для цього необхідно зареєструватися на платформі ResearterGate та додати pdf.статі.

41

Ідентифікатора DOI мають майже усі публікації.

За результатами аналізу метаданих публікацій у базі Web of Science Core Collection зараз тільки 3% публікацій його не мають.

Запис вебінару доступний за покликанням: <https://library.gov.ua/doi-dlia-avtora-ta-zhurnalu/>

Завдяки системі **Crossref Metadata Search** здійснюється індексація публікацій у пристатейних списках літератури та відповідне відображення цитувань для авторів зазначених публікацій: <https://search.crossref.org/>

На порталі можна шукати метадані:

- журнальних статей,
- книг,
- стандартів,
- наборів даних тощо.

[Metadata Search](#) [Funding Data](#) [Link References](#) [Status](#) [API](#) [Help](#) [Sign in](#)

Search the metadata
of journal articles, books, standards,
datasets & more

[Search help](#)

ПРО CROSSREF

Відкрита фундаментальна наукова інфраструктура

Реєстр метаданих для надання послуг – наших та інших.

Crossref DOI — це ідентифікатори цитування: гранти, препринти, статті, розділи, протоколи, стандарти, звіти, протоколи, дисертації, огляди

~20 000 членів із 155 країн

1,2 мільярда рішень DOI щомісяця

1,5 мільярда запитів щомісяця

>155 мільйонів відкритих записів метаданих із DOI

120 спонсорських організацій; 50 послів

47 співробітників у 8 часових поясах і 11 країнах.

Вебінар “EASE Germany: метадані, цілісність досліджень і відтворюваність” (28.05.2024 р.):

Презентація за посиланням: <https://ease.org.uk/wp-content/uploads/2024/05/EASE-webinar-28-May-2024.pdf> ;

Запис за посиланням: <https://youtu.be/3tYJx-YHgD4>

Наукова бібліотека НЮУ імені Ярослава Мудрого готувала інформацію на виконання наказу МОН УКРАЇНИ від 10.04.2024 № 493 “Про підсумки наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності закладів вищої освіти та наукових установ, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України, за 2023 рік та деякі попередні періоди”, яку необхідно було відобразити в Звітній таблиці по роках (2019-2023 р.р.)

Додаток 2
до Переліку інформаційних матеріалів
щодо підсумків наукової, науково технічної та інноваційної діяльності
(пункт 4)

№ з/п	Назва показника	2019	2020	2021	2022	2023
7.3	Опубліковано статей у періодичних виданнях, всього одиниць, з них:					
7.3.1	– які індексуються у Scopus та/або WoS в наукових журналах з квантилями Q1- Q2					
7.3.2	– які індексуються у Scopus та/або WoS в наукових журналах з квантилями Q3- Q4					
7.3.3	– у фахових наукових виданнях України категорії Б					
7.3.4	– у відкритому доступі					
7.4	Опубліковано словників, каталогів, довідників та енциклопедій, всього одиниць, з них:					
7.4.1	– у відкритому доступі					
7.5	Опубліковано підручників, навчальних посібників, всього одиниць, з них:					
7.5.1	– у відкритому доступі					
7.6	Опубліковано набори FAIR-даних, які мають DOI					
7.7	Опубліковано публікацій у матеріалах конференцій (Proceedings), які індексуються у Scopus та/або WoS всього одиниць, з них:					
7.7.1	– у відкритому доступі					

ПОКАЗНИКИ
наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого¹
за 2019-2023 роки

№ з/п	Назва показника	2019	2020	2021	2022	2023
7	Наукові публікації					
7.1	Опубліковано монографій, всього одиниць, з них:	57	58	57	61	47
7.1.1	– в Україні	48	47	38	44	26
7.1.2	– за кордоном, мовами країн ОЕСР та/або ЄС	9	11	19	17	21
7.1.3	– які індексуються у Scopus та/або WoS	1	0	1	1	0
7.1.4	– у відкритому доступі					
7.2	Опубліковано розділів монографій, які індексуються у Scopus та/або WoS, всього одиниць	4	2	0	2	2
7.3	Опубліковано статей у періодичних виданнях, всього одиниць, з них:	1874	1515	1469	1032	1043
7.3.1	– які індексуються у Scopus та/або WoS в наукових журналах з квантилями Q1- Q2	41	46	28	42	54
7.3.2	– які індексуються у Scopus та/або WoS в наукових журналах з квантилями Q3- Q4	117	105	146	86	101
7.3.3	– у фахових наукових виданнях України категорії Б	853	668	751	560	571
7.3.4	– у відкритому доступі					
7.4	Опубліковано словників, каталогів, довідників та енциклопедій, всього одиниць, з них:	8	4	4	3	6
7.4.1	– у відкритому доступі					
7.5	Опубліковано підручників, навчальних посібників, всього одиниць, з них:	30	26	19	15	19
7.5.1	– у відкритому доступі	24	20	13	11	15
7.6	Опубліковано набори FAIR-даних, які мають DOI	786	811	821	473	301
7.7	Опубліковано публікацій у матеріалах конференцій (Proceedings), які індексуються у Scopus та/або WoS всього одиниць, з них:	9	5	10	7	3
7.7.1	– у відкритому доступі	8	3	5	3	3
7.8	Кількість журналів ЗВО, що індексуються Scopus та/або WoS всього одиниць, з них:	0	0	0	0	0
7.8.1	– віднесені до з квантилів Q1- Q2	0	0	0	0	0
7.8.2	– віднесені до з квантилів Q3- Q4	0	0	0	0	0
7.8.3	– з відкритим доступом	0	0	0	0	0
7.8.4	– з безкоштовною публікацією для українських авторів	0	0	0	0	0
7.9	Кількість журналів ЗВО, які віднесені до категорії «Б», всього одиниць	3	5	5	6	6

Праці науковців університету, метадані про які
було внесено до відкритих ресурсів
(станом на 01.05.2024 р.)

Праці науковців університету, які було введено в бази даних (станом на 01.05.2024 р.)

	2019	2020	2021	2022	2023
<u>Репозитарій</u>	1500	1300	800	300	450
Монографії-3	Монографії – 3	Монографії – 5	Монографії – 4	Монографії – 8	Монографії – 8
Навчальні видання – 1	Навчальні видання – 1	Енциклопедії – 1	Навчальні видання – 1	Навчальні видання – 1	Навчальні видання – 9
Конференції - 1	Статті та тези -1297	Конференції - 1	Конференції - 5	Конференції - 21	Конференції - 21
Статті та тези - 1495	Статті та тези - 793	Статті та тези - 290	Статті та тези - 412		
Електронний каталог з посиланням на повні тексти	357	547	440	763	1282

Електронному каталозі за 5 років всього - 3 389

За даними, які отримано з АБІС «Ірбіс» у базі «Праці вчених»
(станом на 09.05.2024 р.)

Всього було внесено метадані публікацій - 7782, з них проіндексованих у Scopus та Web of Science: всього 1285.

За 2019 - 2023 р.р. - 7686, з них у Scopus та Web of Science - 877.

Мають ідентифікатори DOI чи PubMed - 803, з них у Scopus та Web of Science - 615, тільки DOI - 772, у Scopus та Web of Science - мають 585 публікацій.

46

Пошук в АБІС «Ірбіс» метаданих з ідентифікаторами публікацій - уточнювальний пошук у полі «686».

За даними, які отримано з АБІС «Ірбіс» у базі «Праці вчених»
(станом на 09.05.2024 р.)

Всього було внесено метадані публікацій - 7782, з них проіндексованих у Scopus та Web of Science: всього 1285. **За 2019 - 2023 р.р.** - 7686, з них у Scopus та Web of Science - 877.

Всього мають доступ до повного тексту - 3024 публікацій, з них у Scopus та Web of Science - 756.

47

Пошук в АБІС «Ірбіс» метаданих, що розміщені у відкритому доступі -
уточнювальний пошук з позначкою «ТЕКСТ» у полі «951»

У висновку*:

“Серед доступних інструментів для роботи з метаданими пропонується оновлення програмного забезпечення для університетських репозитаріїв, яке дає змогу представити роботи науковців у відкритому доступі та безкоштовно, а також підняти не лише імідж автора, а й організації, де він/вона працює. Якісна технічна та програмна конфігурація репозитарію сприяє:

- 1) швидкому індексуванню публікацій у системі Google Scholar;
- 2) підвищенню впізнаваності публікацій та зростання їх цитованості;
- 3) просуванню в міжнародних рейтингах, що відстежують зазначений наукометричний показник;
- 4) отриманню нових можливостей у міжнародному освітньому та науковому співтоваристві”.

48

***КУЛИК М. М. (2023). Виклики відкритої науки: проблеми дослідження метаданих та аналізу наукометричних показників науковців (досвід Наукової бібліотеки НЮУ імені Ярослава Мудрого). Бібліотека університету на новому етапі розвитку соціальних комунікацій. *Матеріали конференції*, (8), 167–176.**

https://doi.org/10.15802/unilib/2023_293991

Список використаних джерел:

- Про систему URIS:
<https://www.facebook.com/groups/repository.ukrintei/permalink/1770418173299207/>
- <https://dntb.gov.ua/en/current-project/ukrainian-research-information-system-uris>
- Доступ до бета-версії Системи URIS за посиланням: <https://nauka.gov.ua/>
- Завантажити та переглянути презентацію «Національної електронної науково-інформаційної системи URIS» можна на платформі Zenodo DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7034256>
- Посилання на пряму трансляцію презентації системи URIS на YouTube каналі за посиланням: https://youtu.be/b_f8F6RKdSo
- Прискорення та поглиблення підходів до СПРАВЕДЛИВОГО обміну даними. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2024. Accelerating and Deepening Approaches to FAIR Data Sharing: Proceedings of a Workshop—in Brief. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/27786> .

1. Барабаш, В., Глебова, Л., & Коломієць, О. (2023). ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІБЛІОТЕК ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ. Society. Document. Communication. Соціум. Документ. Комунікація, (19), 10-36. <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2023-19-10-36>: - Режим доступу до статті: <http://surl.li/ufsji> ; <https://sdc-journal.com/index.php/journal/article/view/504>
2. «DOI для автора та журналу» проєкту «Разом до європейської науки»: запис вебінару доступний за покликанням: <https://library.gov.ua/doi-dlia-avtora-ta-zhurnalu/>
3. Принципи FAIR. Режим доступу: <https://www.go-fair.org/fair-principles/>
4. Управління дослідницькими даними та обмін ними: Посібник із належної практики. Режим доступу: <http://surl.li/uftwz>
5. ? Що таке FAIR і чому це важливо? Детальніше: <http://surl.li/totsi>
6. Принципи FAIR. Чуканова Світлана Олександрівна. Національний університету «Києво-Могилянська академія», старший викладач кафедри психології та педагогіки. Доповідь на online конференції "Бібліотечна справа у сучасних інформаційно-комунікативних процесах: тенденції та перспективи" (23.05.2024 р.)
7. Вебінар “EASE Germany: метадані, цілісність досліджень і відтворюваність” (28.05.2024 р.). Презентація за посиланням: <https://ease.org.uk/wp-content/uploads/2024/05/EASE-webinar-28-May-2024.pdf> . Запис за посиланням: <https://youtu.be/3tYJx-YHgD4>
8. Назар’єва Світлана. Основи управління дослідницькими даними: презентація. 2023 р. - Режим доступу до запису вебінару. - URL: <http://surl.li/ufssp>
9. Луїза Корті , Верле Ван ден Ейнден , Ліббі Бішоп і Метью Вуллард. Управління дослідницькими даними та обмін ними: Посібник із належної практики. Друге видання. - Режим доступу: <http://surl.li/uftux>
10. Ярошенко Т. Відкритий доступ, відкрита наука, відкриті дані: як це було і куди ми йдемо: (до 20-ліття Будапештської ініціативи Відкритого доступу). DOI: 10.31866/2616-7654.8.2021.247582. Режим доступу: <http://surl.li/ugqxu>

Дякую за увагу!

Наукова бібліотека
СЛУЖБА
БІБЛІОМЕТРІЇ
ТА НАУКОМЕТРІЇ

м. Харків
вул. Григорія Сковороди 84А
НБК, кім. 712 (7 пов.)
Час роботи: Пн-Пт,
8.30-17.00

тел. (057)757-76-63

e-mail: scientometrics@nlu.edu.ua

 t.me/metrics_nlu

 [@metrics.nlu](https://www.facebook.com/metrics.nlu)

Підготувала:

Маргарита Кулик⁵¹, завідувачка сектору наукової бібліографії інформаційно-бібліографічного відділу (Служба наукометрії та бібліометрії)

Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Тел.: +38(067)729-26-12; e-mail: m.m.kulyk@nlu.edu.ua або scientometrics@nlu.edu.ua